

гр. Перник, 17 септември 2012 год.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Административен съд – Перник, в публично съдебно заседание на трети септември две хиляди и дванадесета година в състав:

СЪДИЯ: ВЕСЕЛА ГРОЗДИНСКА

при секретар И.И.***

изслуша докладваното

от съдията ВЕСЕЛА ГРОЗДИНСКА

гр.а.х. дело № 146/2012 г.

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 128, ал. 1 т. 5 от АПК и чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на В.Й.М.***, ЕГН***** *** срещу Министерство на вътрешните работи. С исковата молба са предявени няколко съединени иска с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ във връзка с чл.235, ал. 2, предл. второ от ЗМВР с общ размер от 30 000 лева, ведно със законната лихва от 09.09.2010г. Исковете са за заплащане на неимуществени вреди от действия на служители на Министерство на вътрешните работи по претърсване и изземване на веществени доказателства, извършени в дома на ищеца в нарушение на чл. 162 и чл. 163, ал.2 от НПК и чл. 70 и чл. 71 от ЗМВР.

В исковата молба се твърди, че на 09.09.2010г. сутринта, служители на МВР с автомати и качулки са нахлули в дома на ищеца, поставили са му белезници и са го извели на улицата пред дома му без дрехи, където са го държали повече от половин час с ръце на гърба, обърнат с лице към оградата. По същото време въоръжените служители на ответника са събудили спящите му деца и съпруга, накарали са ги да застанат в хола на къщата и са извършили претърсване на дома. Снимков и филмов материал от случая е тиражиран от пресата и телевизията дълго време след това. Твърди се, че той е изготвен и разпространен от пресслужбата на ответника. Ищецът претендира неимуществени вреди, изразяващи се в силно притеснение, срам, унижение, неприятни психически и душевни изживявания, безсъние, високо кръвно налягане. Засегнато е доброто му име в обществото, накърнена е репутацията му. Притесненията са от обстоятелството, че в тиражираните в медиите материали ищецът е без дрехи, само по слипове. Също така голямо е притеснението от изживявания от децата стрес и посттравматичното стресово разстройство на дъщеря му М. Й.***, налагащо медицинско лечение. Исковете са за обезщетение за неимуществени вреди от притеснение, срам и лично унижение на ищеца в размер на 15 000 лева, от притеснения във връзка с преживяния от него като родител стрес за състоянието на децата му в размер на 5000 лева за М. В. Й.***, 2500 лева за В. В. Й.*** и 2500 лева за Й. В. Й.***, както и 5000 лева обезщетение за неимуществени вреди от медийното отразяване на случая.

Ответникът – Министерство на вътрешните работи иска да се постанови съдебно решение, с което да се отхвърлят предявените иски, тъй като в

конкретния случай не са изпълнени всички предпоставки на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Представителят на Прокуратурата на Република България – прокурор при Окръжна прокуратура гр. Кюстендил, определен със Заповед № 371/06.06.2012г. на апелативния прокурор на Апелативна прокуратура – София за участие в съдебното производство по делото, изразява становище, че предявените искове са доказани и следва да бъдат уважени. Процесуално - следствените действия са извършени в нарушение на чл. 163, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4 и ал. 5 от НПК. Използвана е физическа сила и белезници в нарушение на чл. 73, ал. 1 и ал. 2 от ЗМВР. От тези незаконни действия са причинени вреди, които следва да бъдат обезщетени в пълния претендиран размер по отношение на децата и в размер, определен по справедливост по отношение на ищеца.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

С определение № 34 от 18.05.2012г. на смесен петчленен състав на ВКС и ВАС делото е изпратено по компетентност на Административен съд – Перник с указания за произнасяне по иска на предявеното фактическо и правно основание с участието на страните, посочени от ищеца.

От представеното с искова молба определение от 08.09.2010г. по ч.д. № С-637/2010г. на СГС, наказателно отделение, 1 състав е видно, че по искане на наблюдаващия прокурор е разрешено извършване на претърсване на жилище, обитавано от ищеца В.Й.М.***, находящо се в гр. Перник, ул.„***” № 41, с което се цели изземване на предмети, книжа, компютърно информационни системи, съдържащи информационни данни от значение за разследването по досъдебно производство № 4-1888/2010г. по описа на СГП. Производството е за изнудване, престъпление по чл. 214, ал. 2, т. 1 във връзка с чл. 213а, ал.2, т. 1 от НК и видно от удостоверение от 03.07.2012г. на СГП, същото не е приключило. За извършеното претърсване и изземване е съставен протокол от 09.09.2010г., подписан от присъствалите на процесуално-следствените действия ищец, следователи, поемни лица и служители на МВР. Иззети са документи, копия и оригинали от нотариални актове, скици, записи на заповед, договори за покупко – продажба на МПС, пълномощни за управление на МПС, пълномощно за представителство пред „ОББ” АД, митническа декларация, фактура и 35070 евро. Намерени са и 2997 броя патрони, предадени на служители на ОД МВР – гр. Перник.

Свидетелката М. Б.*** потвърждава, че на 09.09.2010г. е видяла ищеца на улицата, с подпряна глава на оградата, с ръце отзад, заобиколен от маскирани полицаи. Била е свидетел на коментари на случая, но не знае за подигравателни коментари по отношение на ищеца. Свидетелката Д. М.***, съпруга на ищеца описва в детайли проведената полицейска операция. Видяла е въоръжени хора и се е уплашила, че идват да ги убиват или ограбват. Полицаяте са събудили малката ѝ дъщеря и заедно с другите две деца и майка им са ги оставали в хола на къщата. Извършили са претърсване, не са разбивали нищо в къщата. Свидетелства за преживян стрес, притеснения от страна на ищеца, особено във връзка с голямата им дъщеря М. В.Й.***, която е получила психично разстройство и се е наложило специализирано лечение. Обясненията на ищеца потвърждават фактическата обстановка, при която е извършено претърсването и изземването. По отношение на отзвук от събитието в местната общност

свидетелката Т. Н.*** установява, че след случая е имало обидни клюки и обидни прякори. Има промяна в поведението на цялото семейство, което се притеснява от съседите си.

По делото е установено, че събитието е отразено в медиите чрез публикации във в. „Труд“ на 11 септември 2010г. на стр. 12 и стр. 13, в. „Труд“ на 16 септември 2010г. на стр. 13 и в. „Стандарт“ от 10 септември 2010г. на първа и втора страница, както и чрез информация в телевизионни предавания на различни телевизионни канали. Изготвен е диск с репортаж от случая (около 40 секунди), без текст към него, представен от процесуалния представител на МВР по искане на ищеца. Дискът е приет като веществено доказателство, със съдържанието на видеозаписа страните са се запознали в съдебно заседание. Твърденията, че записът е направен от пресцентъра на МВР и е разпространен до средствата за масово осведомяване, които са основали репортажите си на данните от пресцентъра не е доказано. Дори в телевизионни предавания или публикации в печатни издания да се съдържат обидни за ищеца снимки или обидно съдържание на статиите и коментарите, то отговорността за това е на медията, която ги е излъчила.

Безспорно се установява, че М. В. Й.*** е диагностицирана и лекувана от посттравматично стресово разстройство, с амбулаторен лист 001135 от 15.09.2010г., амбулаторен лист 001169 от 24.09.2010г., амбулаторен лист 001193 от 01.10.2010г., амбулаторен лист 001377 от 16.11.2010г. и амбулаторен лист 000236 от 22.02.2011г., издадени от д-р Р. К.*** от „***“ ООД. Съдът приема, на база свидетелските показания и амбулаторните листове, че заболяването е в причинна връзка с преживения стрес при полицейската операция на 09.09.2010г.

Също така е безспорно установено от показанията на всички разпитани свидетели на ищеца, че той е преживял стрес, притеснение, психически дискомфорт, изпитвал е смущение и неудобство от отношението на съседите към него и семейството му, в резултат от действията на служителите на МВР при претърсването в дома му на 09.09.2010г.

Предпоставките за уважаване на иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е да са причинени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи и длъжностни лица на държавата и общините и те да са настъпили при или по повод изпълнение на административна дейност. Последната законова предпоставка в случая не е налице. Когато незаконно действие или акт на администрацията се осъществяват по нареждане на органите на следствието или прокуратурата, административният орган не носи отговорност. Действията по претърсването и изземването в дома на ищеца, извършени с разрешение на съдия при СГС по искане на наблюдаващия прокурор и в хода на досъдебно производство не съставляват административна дейност. Претърсването е извършено на основание чл. 163 от НПК по повод висящо досъдебно производство за извършено престъпление, водено срещу неизвестен извършител. Извършените действия по разкриване на престъплението от служители на МВР нямат административен характер и не са административна дейност. Независимо от обстоятелството, че МВР е в системата на изпълнителната власт, съгласно т. 10 от ТР № 3/2004г. на ОСГК на ВКС, когато действията на администрацията се осъществяват по нареждане на следствието

или прокуратурата, административният орган не носи отговорност по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, ако тези действия са незаконни.

Относно законността на действията на служителите на МВР, съдът счита, че в рамките на настоящия процес тя не може да бъде проверявана, а доказването на извършено нарушение е от значение, за да се приеме, че фактическият състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е доказан. Изискването е действията, извършени от служителите на МВР да са незаконни. Административният съд обаче не е компетентен да се произнася относно законосъобразността на процесуално-следствени действия, извършени в хода на досъдебно производство. Контролът за законосъобразност е по реда на чл. 196 и чл.200 от НПК.

Не са налице два елемента от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ – действие, извършено при или по повод изпълнение на административна дейност и законосъобразност на това действие. При липса на някой от елементите на фактическия състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред.

Основание за отхвърляне на исковете за причинени неимуществени вреди от претърсването, извършено на 09.09.2010г. е и обстоятелството, че МВР не е пасивно легитимирано да отговаря за тези вреди. Пасивно легитимиран по иска за обезщетяване на вредите, съгласно чл. 205 от АПК е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто законосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите, а това в случая са ОД МВР гр.Перник и ГД “БОП”, които са юридически лица. Видно от протокола от претърсването и изземването, посочените в него полицейски служители са от ГД “БОП” (по служебен адрес) и от ОД на МВР гр. Перник. ГДБОП и ОД на МВР са юридически лица, на основание чл. 10, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗМВР и чл. 14, ал. 2 от ЗМВР и те са надлежните ответници по делото.

По предъявения иск за обезщетение на неимуществени вреди от медийното отразяване на случая, съдът счита, че няма доказателства, че публикациите в печатните издания, които са приложени към делото, както и репортажите в телевизионни предавания, за които говорят свидетелите са свързани с пресцентъра на МВР. Изготвеният и приложен към делото видеозапис не установява нищо в тази насока. Дори и да се приеме, че репортажите в пресата и телевизията са на база действия на пресцентъра на МВР, разпространяването на информация за провежданите акции на полицейските органи не представлява административна дейност по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. От друга страна съдържанието на репортажите, публикациите в печатните издания и журналистическата интерпретация на фактите са отговорност на съответната медия.

Предвид изхода на правния спор, ищецът дължи държавна такса в размер на 10 лева, на основание чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ, определена по чл. 2а, т. 1 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

По гореизложените мотиви Административен съд - Перник

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ исковете на В.Й.М.***, ЕГН***** *** срещу Министерство на вътрешните работи за заплащане на сумата общо от 30 000 (тридесет хиляди) лева, ведно със законната лихва от 09.09.2010г.,

представляваща обезщетение за неимуществени вреди от действия на служители на МВР.

ОСЪЖДА В.Й.М.***, ЕГН***** *** да заплати по сметка на Административен съд – Перник държавна такса в размер на 10 (десет) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от деня на съобщението до страните, че е изготвено.

СЪДИЯ:/п/